

Sygn. akt I C 253/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 sierpnia 2012r

Sąd Rejonowy w Lubinie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Łukasz Solecki

Protokolant: Justyna Łazińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 sierpnia 2012r

w L.

sprawy z powództwa B. J. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową A. J.

przeciwko (...) SA w L.

przy udziale interwenienta ubocznego Towarzystwo (...) w L.

o zapłatę

I zasądza od strony pozwanej (...) SA w L. na rzecz powoda B. J. kwotę 10.000,00zł (dziesięć tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 kwietnia 2011r.;

II w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III ustala odpowiedzialność strony pozwanej (...) SA w L. za skutki zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2010r. wobec powoda B. J. na przyszłość;

IV nie obciąża powoda kosztami zastępstwa procesowego należnymi stronie pozwanej;

V nakazuje stronie pozwanej (...) SA w L., aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa kwotę 842,16 zł tytułem brakujących kosztów postępowania;

VI orzeka, że nie uiszczony koszt postępowania sądowego ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 253/11

UZASADNIENIE

Małoletni powód B. J. reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową A. J. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od strony pozwanej (...) SA w L. na swoją rzecz kwoty 15.000,00zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 września 2010r oraz kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swego stanowiska wskazał, że w dniu 4 sierpnia 2010r podczas wycieczki organizowanej w ramach kolonii w miejscowości D., której był uczestnikiem został uderzony przez J. P. (1) i doznał złamania nosa .W ocenie powoda podczas wycieczki wychowawcy nie sprawowali odpowiedniej opieki nad uczestnikami- dziećmi co skutkuje odpowiedzialnością strony pozwanej.

Strona pozwana (...) SA w L. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podała, że nie może ponosić odpowiedzialności za skutki zdarzenia albowiem wykonała umowę zgodnie w sposób właściwy i jej odpowiedzialność może być rozpatrywana jedynie na gruncie art 471 kc a tym samym art 455kc nie pozwala jej ponosić zobowiązania na zasadzie reżimu deliktu z czynu niedozwolonego.

Dodatkowo podniosła, że małoletni powód sam przyczynił się do powstania szkody, gdyż to właśnie on sprowokował przepychankę z innym uczestnikiem kolonii. Jednocześnie zaprzeczyła, aby po zaistniałym zdarzeniu powodowi nie została udzielona pomoc lekarska bowiem małoletni został zawieziony przez kierownika kolonii do szpitala w K. i poddany badaniu lekarskiemu.

W dniu 15 czerwca 2011r (...) w L. przystąpiła do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanej i wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu swego stanowiska podniosła argumenty przytoczone przez pełnomocnika strony pozwanej.

Pismem procesowym z dnia 30 lipca 2012r pełnomocnik małoletniego powoda rozszerzył powództwo do kwoty 25000zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18 września 2010r oraz ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość za skutki zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2010r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

Strona pozwana (...) SA w L. w dniu 31 marca 2010r zawarła umowę z Przedsiębiorstwem (...) SA w L. o numerze (...) której przedmiotem było zorganizowanie kolonii letniej w miejscowości D. w Ośrodku (...) dla 40 osób.

Zleceniodawca ponosił odpowiedzialność za szkody jakie uczestnicy kolonii ponieśli na zdrowiu w trakcie pobytu na kolonii.

Strona pozwana zawarła z (...) w L. umowę w przedmiocie ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej w związku z prowadzoną przez nią działalnością w charakterze organizatora turystyki i pośrednika turystycznego.

Dowód kopia umowy z dnia 31 marca 2010r k 48-53

kopia umowy ubezpieczenia k 54-63

Wśród kadry kolonijnej znajdowali się kierownik kolonii A. G. (1) wychowawcy M. S. (1) oraz W. K. (1).

Wskazane osoby posiadał uprawnienia opiekunów w myśl rozporządzenia ministra edukacji narodowej z dnia 21 stycznia 1997r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania

Dowód kopia nadania stopnia awansu zawodowego A. G. wraz z

zaświadczeniem o zatrudnieniu i ukończeniu kursu k 34-37

kopia nadania stopnia awansu zawodowego W. K. k 38-39

kopia zaświadczenia o ukończeniu kursu M. S. k 40

K. w Ośrodku (...) w D. liczyła 45 osób

Okoliczność bezsporna

W dniu 4 sierpnia 2010r została zorganizowana wycieczka autokarowa dla uczestników kolonii do miejscowości K..

W autokarze nie uczestniczyli wszyscy uczestnicy kolonii z uwagi na chorobę.

W środku pojazdu było trzech opiekunów to jest A. G. (3), który siedział obok kierowcy a także W. K. (1) oraz M. S. (1).

Małoletni powód B. J. siedział z tyłu autobusu. Wśród osób, które zajmowały miejsce w części tylnej pojazdu był także J. P. (2), R. K., A. S. (1), A. S. (2) oraz D. Z.. Kiedy autobus wjeżdżał do miejscowości K. to zatrzymał się w korku ulicznym. W tym czasie wewnątrz pojazdu panował hałas i głośne rozmowy. B. J. zaczął wyzywać kolegę J. P. (2). Potem dziewczęta siedzące z tyłu zapytały się J. P. (2) „czy coś ma”. J. nie wiedział o co chodzi i odpowiedział, że ma i usłyszał odpowiedź ze strony koleżanki, aby zapytał się B.. Pomiędzy chłopcami wywiązała się kłótnia B. usłyszał od J. „ty grubasie, i złapał go łokciem za głowę i zaczął dusić, po czym poczuł uderzenie w nos . Po chwili zobaczył, że z nosa cieknie mu krew i poprosił o chusteczkę.

B. J. nie poszedł do opiekunów, aby powiadomić ich o zaistniałym zdarzeniu.

Gdy powód wysiadał z autobusu to zobaczył brata K., który zapytał się co się mu stało w nos, gdyż był krzywy i miał łzy w oczach. Chłopak opowiedział mu przebieg zdarzenia i K. J. poszedł do kierownika A. G. (1), aby poinformować go o zdarzeniu i poprosić o telefon do mamy. Kierownik w trakcie rozmowy z chłopcem usłyszał, że ten nie chce iść do lekarza bo się boi. W Rozmowie telefonicznej z matką powoda A. J. ustalił że poszkodowany zostanie poddany konsultacji lekarskiej. Powód ze złamanym nosem uczestniczył w wycieczce w K.. W tym czasie bolała go głowa i sączyła mu się krew z nosa.

Grupa wróciła do ośrodka o godzinie 16.00. O godzinie 18 00 powód wraz z kierownikiem udał się do lekarza, który miał dyżur w ośrodku. Podczas badania stwierdzono złamanie nosa i zalecono konsultację w szpitalu w K.. Powód wraz z kierownikiem pojechali do szpitala w K. gdzie potwierdzono złamanie nosa i zalecono wykonanie operacji około 7-10 dzień po zdarzeniu.

A. G. (1) nie mógł udać się bezpośrednio po zdarzeniu z B. J. do szpitala w K., gdyż byłoby za mało opiekunów do liczby dzieci biorącej udział w wycieczce.

Dowód akta szkodowe

kopia informacji lekarskiej k 10

zeznania świadka A. G. (1) k 116-116v

zeznania świadka W. K. k 155-155v

zeznania świadek M. S. k 115v

zeznania świadka J. P. (2) k 114-114v

zeznania świadka K. J. k 114v-115

zeznania świadka R. K. k 207-207v

zeznania świadka A. S. (1) k 207v -208

zeznania świadka A. S. (2) k 208-208v

zeznania świadka D. Z. k 208

przesłuchanie mał powoda k 115-115v

Po powrocie do L. powód został poddany w dniu 9 sierpnia 2010r zabiegowi operacyjnemu z uwagi na złamanie z przemieszczeniem kości nosa.

Operację przeprowadzono w znieczuleniu ogólnym i wypisano powoda ze szpitala w stanie dobrym.

Powód wymaga operacji po zakończeniu okresu dojrzewania.

Dowód karta informacyjna k 12-12v

zaświadczenie lekarskie k 13

zaświadczenie lekarskie k 14

Zeznania małoletniego J. P. (2), R. K., D. Z. należy uznać za prawdopodobne także nie ma podstaw do kwestionowania zeznań złożonych przez świadka K. J..

Do zeznań małoletniego powoda oraz świadka A. S. (1) oraz A. S. (3) należy pochodzić z ostrożnością.

Dowód opinia sądowo- psychologiczna k 120-124 i 243- 247

Na skutek zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2010r u małoletniego powoda doszło do złamania kości nosa co wymagało repozycji kości nosa. Obecnie stwierdza się skrzywienie nosa zewnętrznego z nieznacznym upośledzeniem drożności.

W wyniku urazu małoletni powód doznał uszczerbku na zdrowiu w wysokości 15% .

Rokowanie na przyszłość co do stanu zdrowia powoda są dobre. Celem uzyskania prawidłowego efektu kosmetycznego oraz oddychania przez nos B. J. wymaga zabiegu operacyjnego – operacji plastycznej nosa, który można wykonać po okresie dojrzewania / około 17-18roku życia /.

U małoletniego powoda brak jest ograniczeń w życiu wyboru kierunku nauki i zawodu.

Ograniczenie jeżeli chodzi o uprawianie sportu są niewielkie. Małoletni może uprawiać sporty walki.

Dowód opinia biegłego z zakresu laryngologii k 213- 215 i 266

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części:

Zgodnie z treścią art. 471 kc dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W przedmiotowej sprawie strona pozwana podnosiła, iż nie może ponosić odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2010r, gdyż nie wynika ono z deliktu a jej odpowiedzialność dotyczy jedynie należytego wykonania zobowiązania. Stanowisko takie jest, zdaniem Sądu, błędne. Po pierwsze wskazać trzeba, że strona pozwana w umowie z dnia 31 marca 2010r zawarła z Przedsiębiorstwem (...) SA w L. umowę o numerze (...), której przedmiotem było zorganizowanie kolonii letniej w miejscowości D. w Ośrodku (...). Zgodnie z § 11 zawartej umowy zleceniodawca ponosił odpowiedzialność za szkody jakie uczestnicy kolonii ponieśli na zdrowiu w trakcie pobytu na kolonii. W wyniku takiego zapisu, w ocenie Sądu, strony w zawartej umowie rozszerzyły odpowiedzialność strony pozwanej oprócz odszkodowania za nienależyte wykonanie zobowiązania na odpowiedzialność za szkodę na zdrowiu- krzywdę. Po drugie wbrew twierdzeniu pełnomocnika strony pozwanej i interwenienta ubocznego zawarcie umowy nie wyklucza zasądzenia zadośćuczynienia za krzywdę. Za taką odpowiedzialnością opowiedział się Sąd Najwyższy, który dopuszcza iż w przypadku niewłaściwego wykonania umowy może powstać konieczność zasądzenia zarówno

odszkodowania jak i zadośćuczynienia za cierpienie fizyczne i psychiczne. ((...), IV CK 69/05).W uchwale z dnia 19 listopada 2010r sygn. III CZP 79/10 Sąd Najwyższy dopuścił zaś możliwość dochodzenia zadośćuczynienia za krzywdę majątkową przy wykonaniu kontraktu- umowy o usługi turystyczne.

W tej sytuacji należało ustalić czy strona pozwana wykonała w sposób należyty zawartą umowę organizacji kolonii letniej. Ustalony w tym zakresie stan faktyczny pozwolił na poczynienie negatywnych w tym zakresie ustaleń. Zdaniem Sądu z zeznań przesłuchanych świadków jednoznacznie wynika, że osoby sprawujące opiekę nad uczestnikami kolonii nie dołożyli należytej staranności w tym zakresie. W zasadzie wszyscy przesłuchani świadkowie wskazali, że kadra kierownicza była umiejscowiona na przedzie autokaru zaś w środku pojazdu panował hałas i było głośno. Opiekunowie nie potrafili zatem zapanować nad swoimi podopiecznymi tym bardziej, że autobus wjeżdżał już do miasta K. i stał w korku ulicznym. W tej sytuacji wychowawcy powinni podjąć takie działania, aby uspokoić wychowanków.

To strona pozwana w ramach zawartej umowy §4 pkt c zobowiązała się zatrudnić wykwalifikowaną kadrę kierowniczą i z całą pewnością kadra ta podlegała jej wskazówką skoro miała wykonać w jej imieniu zawartą umowę i dostosować się do ustalonego planu. W tej sytuacji zastosowanie znajdzie art. 430 §1 kc. W myśl powołanego przepisu kto na własny rachunek powierza wykonanie czynności osobie, która przy wykonywaniu tej czynności podlega jego kierownictwu i ma obowiązek stosować się do jego wskazówek, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną z winy tej osoby przy wykonywaniu powierzonej jej czynności.

Zgodnie zaś z art. 427 kc kto z mocy ustawy lub umowy jest zobowiązany do nadzoru nad osobą, której z powodu wieku albo stanu psychicznego lub cielesnego winy poczytać nie można, ten obowiązany jest do naprawienia szkody wyrządzonej przez tę osobę, chyba że uczynił zadość obowiązkowi nadzoru albo że szkoda byłaby powstała także przy starannym wykonywaniu nadzoru. Przepis ten stosuje się również do osób wykonywających bez obowiązku ustawowego ani umownego stałą pieczę nad osobą, której z powodu wieku albo stanu psychicznego lub cielesnego winy poczytać nie można.

Skoro zatem kadra kierownicza nie umiała w sposób prawidłowy sprawować opieki nad wychowankami a ich ilość w autobusie w liczbie 3 była, zdaniem sądu, do wykonania powyższego obowiązku niewystarczająca, zatem strona pozwana ponosi w tym zakresie odpowiedzialność za skutki zdarzenia z 4 sierpnia 2010r. Wskazać bowiem trzeba, że świadek A. G. (1) podczas przesłuchania podał, że nie mógł pojechać z małoletnim powodem do szpitala w K., gdyż byłaby za mała ilość opiekunów. Ta sytuacja wskazuje, że wycieczka była źle zorganizowana bo należało przewidzieć, iż w przypadku zdarzenia losowego należy zapewnić dzieciom stosowną opiekę a ponadto udzielić pomocy osobie poszkodowanej. Tłumaczenie w tym zakresie kierownika wycieczki, że małoletni bał się wizyty u lekarza należy uznać za niewystraszające skoro bowiem chłopiec znajdował się pod opieką winien także uzyskać stosowną pomoc tym bardziej, że obrażenia, których doznał w postaci uszkodzenia nosa były widoczne.

Dlatego też Sąd uznał, iż strona pozwana ponosi odpowiedzialność za skutki zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2010r.

Odnosząc się do zarzutu przyczynienia się powoda do powyższego zdarzenia Sąd uznał, iż co do zasady zarzut ten jest zasadnym jednakże nie może obejmować wysokości 70% i więcej. Poziom tego przyczynienia Sąd ustalił na 50%. Wskazać trzeba, że z opisu zdarzenia wynika, iż małoletni powód wraz z J. P. (2) kłócili się ze sobą i przezywali. To właśnie po jednym z takich wyzwisk ze strony J. „ty grubasie” został on złapany przez powoda i podduszony po czym zadał mu cios w nos. Jak wskazała biegła sądowa z zakresu psychologii, iż do zeznań B. J. należy podchodzić z ostrożnością, gdyż można było zaobserwować u niego postawę obronną. (123-124 akt). Zeznanie zaś świadka J. P. (2) uznać należy jak podała biegła za prawdopodobne, gdyż małoletni nie przejawia cech konfabulacji. W tej sytuacji Sąd uznał, iż zachowanie małoletniego powoda po części doprowadziło do zaistniałego zdarzenia, gdyż wynikało z obustronnej prowokacji słownej małoletnich uczestników wycieczki.

Zgodnie zaś z art. 444§1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikiłe z tego powodu koszty. Natomiast stosownie do treści art. 445§1 k.c. w powyższym przypadku sąd może przyznać odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Zadośćuczynienie jest szczególną formą naprawienia niemajątkowej szkody na osobie (krzywdy) stanowiącej rodzaj rekompensaty

pieniężnej za doznane przez osobę pokrzywdzoną czynem niedozwolonym cierpienia fizyczne lub psychiczne i powinno ułatwić przezwycięzenie przez nią ujemnych przeżyć psychicznych. Pomimo tego, że przepisy prawa nie określają szczegółowo kryteriów jakimi należy kierować się przy ustalaniu wysokości należnego świadczenia z tytułu zadośćuczynienia, to jednak w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak i doktrynie prawa zostały wypracowane pomocne wskazówki pozwalające na dokonanie odpowiednich ustaleń. Biorąc pod uwagę niewymierny charakter szkody niemajątkowej, zadośćuczynienie stanowi swoiste wynagrodzenie osobie poszkodowanej przeżytych psychicznych i fizycznych, przy czym wysokość takiego świadczenia powinna stanowić ekonomicznie odczuwalną wartość jednakże nie nadmierną w stosunku do rozmiaru doznanej krzywdy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2000 r., III CKN 582/98) Nadto decydujące znaczenie przy ustaleniu rozmiaru szkody niemajątkowej na osobie mają takie przesłanki jak rodzaj uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, ich nieodwracalny charakter, długotrwałość i przebieg procesu leczenia, stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność i długotrwałość, wiek poszkodowanego, a także ujemne skutki zdrowotne w przyszłości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2004 r. II CK 131/03).

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentacji medycznej i opinii biegłego lekarza sądowego wskazuje na to, że obrażenia małoletniego powoda, których doznała wskutek wypadku z 4 dnia sierpnia 2010r polegały na złamaniu nosa. Uszczerbek na zdrowiu jaki został u powoda stwierdzony wyniósł 15 %. Okoliczność powyższą Sąd ustalił w oparciu o opinię biegłego z zakresu laryngologii. Wydana opinia jest rzetelna i spójna i zdaniem Sądu mogła stanowić podstawę ustalenia stanu faktycznego w przedmiotowej sprawie. Biegła w sposób szczegółowy opisała obrażenia powoda a także odniosła się do zarzutu pełnomocnika strony pozwanej co do ustalonego uszczerbku na zdrowiu.

Uwzględniając całokształt okoliczności sprawy, rodzaj obrażeń ciała powoda po wypadku, konieczność przeprowadzenia zabiegu w narkozie a także związane z tym cierpienie, Sąd uznał, że rozmiar doznanej przez powoda krzywdy uzasadnia przyznanie jednorazowego świadczenia pieniężnego z tytułu zadośćuczynienia w wysokości 20.000,0 zł. Biorąc pod uwagę, że powód przyczynił się w 50% do powstania szkody Sąd ustalił wysokość zadośćuczynienia na poziomie 10.000,00zł oddalając powództwo w pozostałym zakresie jako wygórowane.

Odsetki ustawowe zostały zasądzone, na podstawie art. 481§1 i §2 k.c.

Sąd ustalił odpowiedzialność strony pozwanej na przyszłość za skutki zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2010r z uwagi na konieczność przeprowadzenia po upływie okresu dojrzewania kolejnej operacji u małoletniego powoda na zasadzie art. 189kpc.

Orzeczenia o kosztach Sąd oparł o treść art. 102kpc. Sąd uznał, iż zasady słuszności a zwłaszcza wiek małoletniego powoda i brak źródła utrzymania uzasadniają odstąpienie od obciążenia B. J. kosztami postępowania należnymi stronie pozwanej z uwagi na wygranie sprawy jedynie w 40%.

O kosztach sądowych Sąd orzekł na zasadzie art 113 ustawy o kosztach obciążając stronę pozwaną w 40% nie uiszczonej kosztami. Te zaś wyniosły 500zł z tytułu nieopłaconego wpisu oraz 342,16 zł tytułem kosztów sądowych – opinia biegłych i koszty stawienia świadka.

Orzeczenie wobec interwenienta ubocznego uzasadnia treść art. 107 kpc.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w sentencji